

CLAT

ASHOKA EDUCATION

HET PROJECT IN EEN NOTENDOP

«LEERLINGEN UIT HET GEDIFFERENTIEERD ONDERWIJS MET DE SCHOOL VERZOENEN DOOR HEN ZELFSTANDIG TE LATEN WERKEN ZODAT ZE OPNIEUW ZIN KRIJGEN OM TE LEREN »

UITDAGING

In de vaak erg heterogene klassen van het gedifferentieerd onderwijs zit een groot aantal leerlingen die al verschillende keren gefaald hebben, gedemotiveerd zijn en zelfs spijbelen. Vaak vervelen deze leerlingen zich snel, hebben ze geen zin meer om te leren en geloven ze niet meer in zichzelf. De grootste uitdaging in deze klassen bestaat er dan ook in om de leerlingen te verzoenen met het onderwijs zodat ze opnieuw willen leren, hun zelfvertrouwen terugkrijgen en zien dat ze iets kunnen verwezenlijken en kunnen evolueren.

PROJECT

De CLAT (workshopklassen) zijn bedoeld om het gedifferentieerd onderwijs van leerlingen uit het lager onderwijs een andere invulling te geven. Door middel van gemeenschappelijke ruimten, een uniform tijdschema, individuele contracten, beschikbare leerkrachten en op elkaar afgestemde praktijk- en theorielessen, biedt het CLAT-project leerlingen met leerstoornissen een geïndividualiseerde aanpak. Dit zorgt ervoor dat ze op hun eigen ritme en volgens hun leerniveau vooruitgang boeken waardoor ze opnieuw vertrouwen krijgen in zichzelf en hun blokkades overwinnen.

PARTNERS

Directie: de ondersteuning van de directie om de uurroosters aan te passen en toegang te krijgen tot kwaliteitsvol materiaal is essentieel voor de ontwikkeling van het project.
Leerkrachten: het is niet aan te raden dit projectalleenuittevoeren. Hetsamenstellen van een klein team van gemotiveerde leerkrachten om bij te dragen aan de CLAT zorgt voor succes op lange termijn.

WERKLAST

Als coördinator reken je best ongeveer **dagelijks 2** uur extra bovenop het lessenrooster voor het organiseren en het geven van de CLAT.

MIDDELEN

Zorg ervoor dat de leerkrachten **minstens 10 CLAT-lesuren** hebben zodat ze verschillende groepen afwisselend kunnen volgen en alle leerlingen kunnen leren kennen. Zorg ervoor dat ze toegang hebben tot een unieke, stabiele plaats bestemd voor de CLAT waar de leerlingen zich helemaal “thuis” kunnen voelen.

HET PROJECT UITVOEREN IN JOUW SCHOOL

HET “CONTRACTENSYSTEEM”

Blokken van drie weken voor de algemene lessen die op vijf specifieke momenten doorgaan rond een persoonlijke uitdaging.

1 – EEN PERSOONLIJKE UITDAGING AANGAAN

Aan het begin van de lesperiode stelt de leerkracht per onderwerp individuele doelstellingen voor. De leerling gaat met zichzelf de uitdaging aan om zich in een onderwerp van zijn keuze (attitude, inhoud, enz.) te verbeteren.

WORKSHOP

In een [CLAT-workshop van twee uur](#) kan elke leerling:

- individueel nadenken;
- genieten van een persoonlijke begeleiding bij het bepalen van zijn uitdaging;
- met de groep ideeën uitwisselen over zijn uitdaging.

WERKMAP

Elke leerling krijgt vervolgens zijn [werkmap](#) waarin per onderwerp de individuele doelstellingen zijn ingevuld die hij de komende drie weken moet bereiken: de leerling voegt daaraan nog zijn persoonlijke uitdaging toe. Dit document [staat symbool voor het “contract”](#) dat hij de komende drie weken met zichzelf sluit.

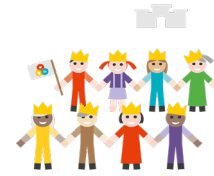
3 – IEDERS ADVIES

Aan het begin of aan het einde van het contract nemen de leerlingen 2 uur de tijd om samen de [organisatie en de goede werking van de groep](#) te bespreken. Een leerling neemt de rol van [secretaris](#) op zich en noteert alle vermelde punten. Vervolgens bespreekt en behandelt de groep de punten één voor één. Een andere leerling [houdt de tijd in de gaten](#) om ervoor te zorgen dat alle punten binnen de voorziene tijd worden besproken.

5 – EINDE VAN HET CONTRACT

Op het einde van het contract evalueert de leerling zijn persoonlijke doelstellingen op de achterkant van zijn werkmap en voegt hij toe welke rollen hij in de groep heeft opgenomen (bv: raadssecretaris) en wat hij wel of niet (minder) leuk vond. En dan starten we met een nieuw contract!

2 – VERLOOP VAN DE LESPERIODE

De CLAT-klassen zijn qua niveau heel heterogeen. Daarom is elke sessie zo georganiseerd dat zo veel mogelijk leerlingen op zelfstandige wijze kunnen leren.

VOORBEELD AGENDA & ACTIVITEITEN

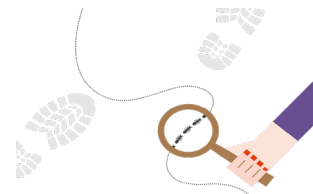
OPSTART Algemene activiteit met de hele groep (ludiek/praktisch).

ZELFSTANDIG WERKEN Zelfstandig werken aan het persoonlijk contract met de hulp van de leerkracht (attitude-coach) en de wederzijdse steun in de groep.

ONDERWERP De leerkracht geeft inhoudelijke ondersteuning aan de hele groep in verband met de gemeenschappelijke onderwerpen die de komende drie weken zijn voorzien (of over een onderwerp naar keuze).

OVERZICHT Creëren van een individueel overzicht in de vorm van een mind map.

EVALUATIE Stapsgewijze evaluatie van de contracten (individuele doelstellingen) met de leerkracht.

4 – HET TERUGBLIKMOMENT

In de laatste contractweek wordt tijd ingepland voor de evaluatie in kleine groepjes of individueel (naargelang de behoeften) met de leerkracht. Op dat ogenblik wordt naargelang de situatie eventueel een terugblikmoment ingepland.

VOORWAARDEN VOOR HET PROJECT

Enkele inleidende stappen vóór de lancering van de workshopklassen:

- **aanpassen van het uurrooster** met 's ochtends de algemene vakken en in de namiddag de praktijklessen;
- **aanstellen van een coördinator/coördinatrice** die ervoor zorgt dat de leerkrachten voor elke CLAT op elkaar zijn afgestemd en dat de algemene en de praktijklessen goed op elkaar aansluiten;
- **organiseren van coördinatiebijeenkomsten** van 2 uur per week tussen de leerkrachten van de verschillende CLAT en aanmaken van een gedeelde kalender met het uurrooster en de besproken punten voor de week nadien.

BESTE PRAKTIJKEN EN GELEERDE LESSEN

VOORBEREIDING VAN DE WORKSHOPS

Elke leerkracht wordt gevraagd zijn lessen op te delen in modules met verschillende niveaus om ze beter te kunnen aanpassen aan de heterogeniteit van de groep. Om afwisseling te brengen in de werkwijzen en de didactiek worden de CLAT-teamleden eveneens aangespoord om elders op zoek te gaan naar inspiratie en ideeën en zo buiten het traditionele kader te treden en andere werkwijzen te durven toepassen.

BEZINNING

Ook kunnen bezinningsmomenten in het contractstelsel worden ingevoerd want die helpen de leerlingen om zich beter te concentreren, zich bewust te worden van hun emoties en hun behoeften beter te verwoorden.

AANGEPASTE RUIMTEN

Kies voor modulaire ruimten die met elkaar in verbinding staan met individuele lesenaars en gemakkelijk verplaatsbare tafels om naargelang de groepen en de gekozen activiteiten werkeilanden te creëren. Denk ook aan muren waaraan je foto's, citaten, werkstukken en andere elementen kan opgehangen zodat de leerlingen zich er thuis en vertrouwd kunnen voelen.

TIJDSINVESTERING

Een minimaal aantal uren workshopklassen (ongeveer 10 uur per week) is essentieel voor het slagen van het project. Deze tijdsinvestering zorgt er namelijk voor dat leerlingen en leerkrachten zich aan de nieuwe werkwijze kunnen aanpassen. Het is ook noodzakelijk voor de leerkrachten om hun leerlingen werkelijk te leren kennen en met hen op lange termijn een sterke band op te bouwen.

MEER INFORMATIE OM NOG EEN STAP VERDER TE GAAN

CONTACT

Ontmoet de projectleider
Géraldine Lambert
Marie-Noelle Vanye
coordinationclat@isagosselies.be

VIDEO

Ontdek het verhaal, de deelnemers
en de achtergrond van het project in
deze video:
www.ashoka.org/nl/eduinnovation

